

Dosarul nr. 2rac-38/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: I. Pulbere)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Secieru, I. Cotruță, V. Mihaila)

DECIZIE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Pro Domestic”, reprezentată de avocatul Rusu Victor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Pro Domestic” împotriva TITA „Agrotransconstrucția” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de TITA „Agrotransconstrucția”, a fost casată integral hotărârea din 02 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost respinsă,

constată:

La data de 14 mai 2019 SRL „Pro Domestic” a depus cerere de chemare în judecată împotriva TITA „Agrotransconstrucția” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 11 mai 2017, s-a adresat cu acțiune în judecată împotriva TITA „Agrotransconstrucția”, solicitând încasarea sumei de 150 000 de lei cu titlu de prejudiciu și 4500 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

A invocat că prin hotărârea din 08 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, menținută prin decizia din 22 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. Însă, prin decizia din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de SRL „Pro Domestic”, s-a casat integral decizia din 22 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 08 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis o hotărâre nouă,

prin care acțiunea a fost admisă integral și s-a încasat din contul TITA „Agrotransconstrucția” în beneficiul SRL „Pro Domestic” suma de 150 000 de lei cu titlu de prejudiciu, ce constituie valoarea bunurilor încredințate pârâtei spre păstrare în baza contractului de depozit nr. 03/4 din 30 iunie 2016 și facturii nr. 1011788 din 30 iunie 2016, precum și suma de 4500 de lei - taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Reclamanta a menționat că în cadrul examinării cauzei civile anterioare, nu a solicitat încasarea din contul TITA „Agrotransconstrucția” a dobânzii de întârziere în sumă de 36 184,93 de lei calculată pentru perioada 14 aprilie 2017 – 10 octombrie 2018, a taxei de stat pentru cererea de apel în mărime de 3375 de lei, taxei de stat pentru cererea de recurs în mărime de 2250 de lei, precum și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6000 de lei, în total suma de 47809,93 de lei.

A susținut că la 23 ianuarie 2019, a expediat în adresa pârâtei o pretenție, prin care a solicitat achitarea benevolă, în termen de 5 zile, a sumei totale de 47 809,93 de lei. Pârâta a recepționat pretenția la 29 ianuarie 2019, însă în termenul acordat nu a achitat suma solicitată.

SRL „Pro Domestic” a solicitat încasarea din contul TITA „Agrotransconstrucția” în beneficiul său a sumei de 47 809,93 de lei, constituită din: 36 184,93 de lei dobânda de întârziere pentru perioada 14 aprilie 2017 – 10 octombrie 2018, 3375 de lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel, 2250 de lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de recurs și 6000 de lei cheltuieli de asistență juridică suportate în cauza civilă, la acțiunea SRL „Pro Domestic” împotriva TITA „Agrotransconstrucția” cu privire la repararea prejudiciului și încasarea cheltuielilor de judecată, precum și suma de 1435 de lei cu titlu de taxă de stat și 3000 de lei cheltuieli de asistență juridică suportate în prezentul proces.

Prin hotărârea din 02 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de SRL „Pro Domestic” a fost admisă parțial și s-a încasat din contul TITA „Agrotransconstrucția” în beneficiul SRL „Pro Domestic” suma de 36 184,93 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 14 aprilie 2017 – 10 octombrie 2018, suma de 1084,55 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 2270,40 de lei - cheltuieli de asistență juridică. Totodată, s-a încasat din contul SRL „Pro Domestic” în beneficiul TITA „Agrotransconstrucția” suma de 972,40 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică proporțional părții respinse a acțiunii reclamantului.

La data de 15 mai 2020 TITA „Agrotransconstrucția”, reprezentată de avocatul Furnică Victor, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 02 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea admiterii parțiale a acțiunii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral, cu încasarea totodată din contul SRL „Pro Domestic” în beneficiul său a sumei de 3027,60 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și sumei de 814,16 lei - taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel.

Prin decizia din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de TITA „Agrotransconstrucția” și a fost casată integral hotărârea din 02 martie

2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, fiind emisă o hotărâre nouă, prin care acțiunea depusă de SRL „Pro Domestic” a fost respinsă ca neîntemeiată. Totodată, s-a încasat din contul SRL „Pro Domestic” în beneficiul TITA „Agrotransconstrucția” suma de 4000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și 814,16 lei - taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel.

La 27 noiembrie 2020 SRL „Pro Domestic”, reprezentată de avocatul Rusu Victor, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 02 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului SRL „Pro Domestic” a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Recurenta consideră că este eronată concluzia instanței de apel precum că, creanța a devenit certă, lichidă și exigibilă după pronunțarea deciziei din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, deoarece în decizia contestată nu se regăsește nicio prevedere legală care să interzică curgerea dobânzilor de întârziere începând cu data recepționării de către debitor a somației creditorului până la executarea obligației de plată, în cazul în care creditorul s-a adresat cu acțiune în judecată pentru realizarea efectivă a dreptului său.

A indicat că, doar în cazurile expres prevăzute de lege, cum ar fi în acțiunea oblică (art. 599 din Codul civil) și compensării datoriei (art. 651 din Codul civil) se cere caracterul cert, lichid și exigibil al creanței. Coborând condițiile punerii în întârziere a debitorului (art. 617 din Codul civil) cu prevederile generale privind dobânda de întârziere pentru obligațiile pecuniare (art. 619 din Codul civil) rezultă că dobânda de întârziere curge continuu pe perioada în care debitorul se află în întârziere, indiferent dacă creditorul s-a adresat cu acțiune în judecată sau nu. Iar, faptul că în cauza civilă anterioară privind încasarea datoriei de bază instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat acțiunea SRL „Pro Domestic” ca neîntemeiată este irelevant din moment ce a fost pronunțată o decizie definitivă și irevocabilă de către instanța de judecată ierarhic superioară în favoarea creditorului.

A susținut că este greșită concluzia instanței de apel precum că dobânda de întârziere a început să curgă abia după pronunțarea deciziei Curții Supreme de Justiție, or, după admiterea acțiunii creditorului, prin care s-a încasat din contul debitorului creanța pretinsă, precum și în cazul în care acesta nu a executat-o benevol, s-a intentat procedura executării silite reglementată de Codul de executare, care la art. 24 descrie cert natura juridică a dobânzii pentru întârzierea executării documentului executoriu.

Totodată, recurenta a menționat că, conform art. 617 alin. (5) din Codul civil (în redacția Legii până la modificările din 01 martie 2019), debitorul nu este în întârziere atât timp cât prestația nu a avut loc din cauza unor împrejurări neimputabile debitorului. Faptul că TITA „Agrotransconstrucția” nu și-a executat obligația de plată în termenul prevăzut de somația din 11 aprilie 2017, precum și nici în perioada în care a fost

examinat litigiul civil anterior, nu o exonerează de plata dobânzilor de întârziere, deoarece datoria pretinsă a fost încasată din contul acesteia pe cale judiciară, care a refuzat cu rea-credință să-și onoreze benevol obligațiile asumate prin contractul de depozit. Mai mult ca atât, legea civilă nu prevede un anumit termen în care dobânda nu curge sau este suspendată.

A precizat recurenta că în prezenta cauză civilă a solicitat încasarea dobânzii de întârziere, calculată din momentul recepționării somației până la executarea obligației. Sintagma „caracter cert, lichid și exigibil al creanței” nu are nicio relevanță la cazul speței, deoarece dacă s-ar fi solicitat încasarea dobânzii de întârziere în cadrul primului proces civil, s-ar fi încasat fără a se ridica problema caracterelor juridice ale creanței. Mai mult ca atât, temei esențial de depunere a prezentei acțiuni a servit decizia din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție în care au fost elucidate și stabilite irevocabil toate circumstanțele și suportul probator al litigiului, care are puterea de lucru judecat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 13 octombrie 2020.

Din actele cauzei rezultă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată prin intermediul poștei electronice în adresa avocatului SRL „Pro Domestic”, Rusu Victor la 05 noiembrie 2020 (f.d. 80), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către ultimul.

Astfel, recursul declarat la 27 noiembrie 2020, este în termen.

La 08 decembrie 2020 în adresa TITA „Agrotransconstrucția” a fost expediată copia recursului declarat de SRL „Pro Domestic” reprezentată de avocatul Rusu Victor, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 94).

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 14 aprilie 2021 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că la 11 mai 2017, SRL „Pro Domestic” a depus cerere de chemare în judecată împotriva TITA „Agrotransconstrucția”, prin care a solicitat încasarea sumei de 150 000 de lei ce

constituie valoarea bunurilor încredințate pârâtei spre păstrare în baza contractului de depozit nr. 03/4 din 30 iunie 2016 și facturii nr. 1011788 din 30 iunie 2016, precum și încasarea taxei de stat în mărime de 4500 de lei.

Prin hotărârea din 08 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, menținută prin decizia din 22 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea depusă de SRL „Pro Domestic” a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de SRL „Pro Domestic” și au fost casate integral decizia din 22 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 08 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, fiind pronunțată o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost admisă integral și s-a încasat din contul TITA „Agrotransconstrucția” în beneficiul SRL „Pro Domestic” suma de 150 000 de lei și suma de 4500 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată (f.d. 8-11).

Înaintând prezenta acțiune, SRL „Pro Domestic” a solicitat încasarea din contul TITA „Agrotransconstrucția” a următoarele sume, pe care nu le-a solicitat în cauza civilă anterioară și anume: a dobânzii de întârziere în sumă de 36 184,93 de lei pentru perioada 14 aprilie 2017 – 10 octombrie 2018, a taxei de stat achitată la depunerea cererii de apel în sumă de 3375 de lei, taxei de stat achitată la depunerea cererii de recurs în sumă de 2250 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 6000 de lei. Totodată, SRL „Pro Domestic” a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată suportate în prezentul proces și anume, a taxei de stat în sumă de 1435 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3000 de lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a încasat din contul TITA „Agrotransconstrucția” în beneficiul SRL „Pro Domestic” suma de 36 184,93 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 14 aprilie 2017 – 10 octombrie 2018, suma de 1084,55 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 2270,40 de lei - cheltuieli de asistență juridică. Totodată, a încasat din contul SRL „Pro Domestic” în beneficiul TITA „Agrotransconstrucția” suma de 972,40 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică proporțional părții respinse a acțiunii reclamantului.

Instanța de fond a conchis că, caracterul cert, lichid și exigibil al creanței rezultă din contractul de depozit nr. 03/A din 30 iunie 2016 încheiat între SRL „Pro Domestic” și TITA „Agrotransconstrucția” în care părțile au specificat obiectul, drepturile și obligațiile corelative, precum și scadența obligațiilor. Prin urmare, prima instanță a considerat întemeiată pretenția SRL „Pro Domestic” privind încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada 14 aprilie 2017 – 10 octombrie 2018.

Cu referire la pretenția privind încasarea taxei de stat pentru apel și recurs, precum și a cheltuielilor pentru asistență juridică suportate în cauza civilă depusă anterior, prima instanță a menționat că la materialele cauzei nu au fost prezentate probe prin care s-ar confirma suportarea de către SRL „Pro Domestic” a respectivelor cheltuieli.

Ulterior, instanța de apel de apel, fiind învestită cu judecarea apelului declarat de TITA „Agrotransconstrucția”, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia și a casat hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată, cu încasarea din contul SRL „Pro Domestic” în beneficiul TITA „Agrotransconstrucția” a sumei de 4000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și 814,16 lei - taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a considerat că este eronată soluția primei instanțe de încasare a dobânzii de întârziere pentru perioada 14 aprilie 2017 - 10 octombrie 2018, or, creanța, în temeiul căruia SRL „Pro Domestic” a solicitat a fi încasată dobânda de întârziere, a devenit certă la data pronunțării deciziei din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, din considerentele că suma pretinsă în cuantum de 150 000 de lei era evident una incertă, în condițiile în care făcea obiect de examinare în instanțele de judecată, fiind una litigioasă.

Verificând legalitatea deciziei atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a apreciat eronat circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 572 alin. (2) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. 585 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

Potrivit art. 602 alin. (1) și (2) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă. Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

În conformitate cu prevederile art. 617 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), dacă nu execută obligația în urma somației primite după scadență din partea creditorului, debitorul se consideră în întârziere ca urmare a somației.

Iar, art. 619 alin. (1) și (2) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) prevede că obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Materialele cauzei atestă că prin decizia din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admisă integral acțiunea depusă de SRL „Pro Domestic” și s-a încasat din contul TITA „Agrotransconstrucția” în beneficiul SRL „Pro Domestic” suma de 150 000 de lei și suma de 4500 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată (f.d. 8-11).

Potrivit acestei decizii, la data de 30 iunie 2016 între SRL „Pro Domestic” în calitate de deponent și TITA „Agrotransconstrucția” în calitate de depozitar, a fost încheiat contractul de depozit nr. 03/A, prin care SRL „Pro Domestic” a încredințat TITA „Agrotransconstrucția” spre păstrare, cu titlu de depozit, următoarele bunuri: dulap KtPP - 63/10/0,4, transformator TMG -63/10U1, 10/0,4 kV, celula KCO 305.

Instanța de recurs a menționat că, potrivit pct. 4.1 din contract, depozitarul are inclusiv obligația de a păstra bunurile primite în depozit și de a îngriji de ele ca de bunurile proprii, cât și de a restitui bunurile primite în depozit la expirarea duratei prezentului contract sau la cererea deponentului, în starea în care au fost preluate.

Iar, potrivit pct. 4.4 din contract, deponentul are dreptul să solicite oricând restituirea bunurilor în starea în care au fost predate, în caz contrar având dreptul să ceară despăgubiri.

La data de 11 aprilie 2017 SRL „Pro Domestic” a expediat în adresa TITA „Agrotransconstrucția” o pretenție cu solicitarea de a restitui în termen de 7 zile, bunurile predate în baza contractului de depozit nr. 03/A din 30 iunie 2016 sau contravaloarea acestora în mărime de 150 000 de lei (f.d. 29).

Pretenția a fost recepționată de către TITA „Agrotransconstrucția” la data de 13 aprilie 2017, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 30).

Prin decizia din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a constatat că TITA „Agrotransconstrucția” nu și-a onorat în mod corespunzător obligațiile ce rezultă din contractul de depozit nr. 03/A din 30 iunie 2016 și nu a întreprins acțiuni în vederea satisfacerii pretenției SRL „Pro Domestic” din 11 aprilie 2017.

Astfel, instanța de recurs a concluzionat că, având în vedere că bunurile transmise de către SRL „Pro Domestic” la păstrare TITA „Agrotransconstrucția” în baza contractului de depozit lipsesc, se impune admiterea acțiunii depuse de SRL „Pro Domestic” cu privire la încasarea din contul TITA „Agrotransconstrucția” a sumei de 150 000 de lei cu titlu de prejudiciu material.

În prezenta cauză civilă, SRL „Pro Domestic” a solicitat încasarea din contul TITA „Agrotransconstrucția” a dobânzii de întârziere în sumă de 36 184,93 de lei pentru perioada 14 aprilie 2017 – 10 octombrie 2018, rezultată din contractul de depozit nr. 03/A din 30 iunie 2016.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, dobânda de întârziere este plata pentru folosirea surselor financiare străine, iată de ce în situații practice creditorul poate pretinde prejudiciul efectiv, venitul ratat, clauza penală, inclusiv penalități de întârziere, cât și dobânda de întârziere, calculată potrivit art. 619 din Codul civil (dacă legea sau contractul nu prevede altă mărime a dobânzii). Creditorul obligației pecuniare nu trebuie să dovedească dauna cauzată prin întârzierea executării, deoarece stabilirea acestor daune se face anticipat, de regulă, în baza art. 619 din Codul civil, dacă o lege specială sau contractul părților nu prevăd altă mărime a dobânzii.

Instanța de recurs subliniază că art. 619 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) vine să soluționeze problemele legate de întârzierea executării obligațiilor pecuniare în special în situația de inflație. Simplul fapt al întârzierii executării presupune cauzarea unui prejudiciu a cărui estimare minimă este reglementată prin această normă.

Dobânda de întârziere reprezintă prin sine o varietate a despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat, mărimea cărora creditorul nu este obligat să o probeze, decât dacă invocă o dobândă de întârziere peste cea indicată în articolul dat.

Din sensul art. 619 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) rezultă că dobânda de întârziere pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare curge de drept, chiar dacă nu a fost stabilită prin contractul scris între părți. Pentru curgerea de drept a dobânzilor de întârziere se cer a fi îndeplinite următoarele condiții: obligația debitorului să constea în plata unei sume de bani, obligația să fie lichidă și exigibilă.

Dobânda de întârziere urmează a fi încasată de la data punerii debitorului în întârziere. Punerea debitorului în întârziere constă într-o manifestare de voință din partea creditorului prin care el pretinde executarea obligației unui debitor care tergiversează o executare ce mai este posibilă. Procedura punerii în întârziere nu este reglementată în mod special, de aceea poate rezulta din orice act, notificare, telegramă. Aceasta urmează a fi confirmată prin avizul de recepție din partea debitorului.

La caz, recurenta a solicitat încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 36 184,93 de lei pentru perioada de la 14 aprilie 2017 – ziua imediat următoare a recepționării pretenției cu privire la restituirea bunurilor depozitate sau contravaloarea acestora în mărime de 150 000 de lei și până la 10 octombrie 2018 – data pronunțării deciziei Curții Supreme de Justiție prin care s-a încasat suma de 150 000 de lei.

În circumstanțele expuse, instanța de recurs consideră întemeiată și legală concluzia instanței de fond cu privire la încasarea din contul TITA „Agrotransconstrucția” în beneficiul SRL „Pro Domestic” a sumei de 36 184,93 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 14 aprilie 2017 – 10 octombrie 2018, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în prezentul proces, proporțional părții admise din acțiune.

Nu poate fi reținut argumentul instanței de apel precum că creanța, în temeiul căreia SRL „Pro Domestic” a solicitat a fi încasată dobânda de întârziere, a devenit certă la data pronunțării deciziei din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, or,

conform art. 617 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), dacă nu execută obligația în urma somației primite după scadență din partea creditorului, debitorul se consideră în întârziere ca urmare a somației. Astfel, dobânda de întârziere urmează a fi încasată de la data punerii debitorului în întârziere, la caz fiind îndeplinite condițiile pentru curgerea de drept a dobânzii de întârziere - obligația debitorului constă în plata unei sume de bani, este lichidă și exigibilă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, decizia instanței de apel fiind emisă cu aprecierea eronată a circumstanțelor cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Pro Domestic”, reprezentată de avocatul Rusu Victor.

Se casează integral decizia din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 02 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Pro Domestic” împotriva TITA „Agrotransconstrucția” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic